

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників

З 1 січня 2020 року педагоги зможуть використовувати виділені державою кошти на підвищення кваліфікації в обраних ними організаціях. Уряд затвердив відповідний Порядок

Уряд затвердив Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. У документі визначено завдання, основні напрями, форми, види, особливості підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників різних типів закладів освіти, механізми визнання результатів підвищення кваліфікації.

До обов'язкового підвищення кваліфікації можна буде зарахувати не лише навчання в інститутах післядипломної педосвіти, а й інші профільні курси. Впродовж 5 років вчитель має пройти не менше 150 годин підвищення кваліфікації. Це є обов'язковою умовою атестації. Підвищувати кваліфікацію необхідно щороку.

Хто проводить навчання

У Порядку узаконили різноманіття форм підвищення кваліфікації.

Тепер можна вчитися заочно, дистанційно та у формі вечірніх занять. До того ж усі ці форми підвищення кваліфікації можна поєднувати.

Навчання педагогів можуть проводити не лише заклади освіти, а й будь-які інші юридичні чи фізичні особи. Зокрема, державні, громадські та інші організації. Відтак, статус суб'єкта підвищення кваліфікації набуло і Цифрове видавництво MCFR. Це надає нам право пропонувати співпрацю педагогічним працівникам у сфері підвищення кваліфікації. Про зміни в освітньому просторі у 2019 році та про підвищення кваліфікації освітян фахово розкажуть спікери форуму «ОСВІТА: підсумки року».

Хто сплачує за навчання

Навчання може проводитись на платній та безоплатній основі. Сплачувати навчання можуть з держбюджету, з власних надходжень закладу освіти та інших незаборонених джерел. Також фінансування може здійснюватись меценатами або самотійно вчителем.

Механізм підвищення кваліфікації з 2020 року

Після затвердження кошторису на рік керівники закладів освіти оприлюднюють загальний обсяг коштів, передбачений у цьому році на підвищення кваліфікації.

Педагоги, які мають право на підвищення кваліфікації за рахунок зазначених коштів, протягом 15 календарних днів подають керівникові пропозиції до плану підвищення кваліфікації на рік.

План підвищення кваліфікації розглядає та затверджує педагогічна рада закладу.

Що зазначити в плані:

- тему відповідної програми, курсу;
- форму;
- тривалість;
- суб'єкт підвищення кваліфікації;
- вартість підвищення кваліфікації.

Після затвердження плану керівник закладу освіти укладає договір між закладом освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

У Порядку визначено, що саме можна вважати підвищенням кваліфікації.

Зокрема:

- розвиток необхідних для роботи компетентностей;
- удосконалення та набуття нових вузькопрофільних, пов'язаних з викладанням певної шкільної дисципліни компетентностей;
- отримання нового практичного досвіду.

Підвищення кваліфікації як безперервний професійний розвиток

Безперервний професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних працівників передбачає набуття нових і вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої освіти й практичного досвіду.

Безперервного професійного розвитку педагога набувають за трьох форм освіти:

- формальної
- неформальної
- інформальної.

Накопичення визнаних результатів навчання у формальній, неформальній та/або інформальній освіті буде підставою для присвоєння професійних (зокрема, часткових) та здобуття повних освітніх кваліфікацій.

Здобуті у формальній освіті кваліфікації зараховують як підвищення кваліфікації, тому їх не потрібно окремо визнавати чи підтверджувати.

Визнання різних видів підвищення кваліфікації

Традиційний вид підвищення кваліфікації — це навчання в закладах освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою. Таке навчання:

- ✓ передбачає набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань;
- ✓ може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;
- ✓ не потребує окремого визнання і підтвердження його результатів.

До інших видів підвищення кваліфікації педагогічних працівників належать:

- стажування;
- участь у:
 - сертифікаційних програмах;
 - тренінгах;
 - семінарах;
 - семінарах-практикумах;
 - семінарах-нарадах;
 - семінарах-тренінгах;
 - вебінарах;
 - майстер-класах тощо.

3 важливих факти про підвищення кваліфікації:

1. МОН планує затвердити перелік організаторів навчальних заходів, сертифікати яких будуть прирівнювані до документів ліцензованих закладів освіти.

2. Загальна кількість академічних годин для підвищення кваліфікації педагогічного працівника впродовж 5 років не менше 150 год, частина яких має бути спрямована на вдосконалення знань, умінь і практичних навичок роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

3. Рішення про визнання результатів інших видів підвищення кваліфікації керівників закладів освіти та їхніх заступників набуватиме чинності після затвердження засновником закладу.

Портали розвитку педагогічної майстерності

Крім того, у Концепції розвитку педагогічної освіти йдеться й про створення національного порталу розвитку педагогічної майстерності задля забезпечення вільного доступу до:

- професійних журналів та інших публікацій у сфері освіти;
- дистанційних курсів підвищення кваліфікації, відбір і розміщення яких на порталі здійснюватимуть на конкурсній основі.

Концепція визначає, що:

- розробники курсів отримуватимуть винагороду (за результатами конкурсного відбору) та роялті (залежно від кількості осіб, які обрали цей курс)
- результати навчання на дистанційних курсах не потрібно буде окремо визнавати чи підтверджувати.
- підтримки й схвалення заслуговуватимуть ініціативи щодо створення регіональних, спеціалізованих та незалежних платформ аналогічного призначення, що діятимуть на основі отриманої ліцензії та/або акредитації, яка забезпечить визнання виданого ними свідоцтва про підвищення кваліфікації.

Педагогічні працівники незалежно від регіону їх проживання зможуть вільно обирати дистанційні курси.

Підвищення кваліфікації у форматі інформальної освіти

Підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти допускається для:

- сертифікованих педагогічних працівників, зокрема й наставників;
- педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене звання.

Програма самоосвіти педагогічних працівників з описом запланованих до набуття нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей і досягнення результатів навчання співвимірних із запланованим на це часом підлягає попередньому затвердженню вченою або педагогічною радою, яка надалі:

- призначає комісію для проведення атестації результатів навчання;
- ухвалює рішення про їх визнання на підставі позитивного висновку цієї комісії.

Необхідна умова безперервного професійного розвитку педагогічних працівників — це набуття ними компетентностей та особистих здібностей за технологіями:

- електронного навчання;
- освіти дорослих.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 21 серпня 2019 р. № 800

ПОРЯДОК
підвищення кваліфікації педагогічних і
науково-педагогічних працівників

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ усіх форм власності та сфер управління, включаючи механізм оплати, умови і процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації.

Особливості організації підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, що не суперечать цьому Порядку, визначаються:

у приватних і корпоративних закладах освіти — їх засновниками або уповноваженими ними органами;

у закладах спеціалізованої освіти, закладах із специфічними умовами навчання, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання — державними органами, до сфери управління яких належать такі заклади освіти.

Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів освіти і установ (далі — заклади освіти) забезпечується їх засновниками (або уповноваженими ними органами) та органами управління відповідних закладів освіти у межах повноважень та відповідно до законодавства.

2. Педагогічні і науково-педагогічні працівники зобов'язані постійно підвищувати свою кваліфікацію.

3. Метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

Для забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників необхідно виконати завдання з:

удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту (у разі його наявності);

набуття особою досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності та/або професії, та/або займаної посади;

формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти закладів освіти, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації.

5. Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом).

6. Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

навчання за програмою підвищення кваліфікації;

стажування;

участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників, зазначені у пункті 26 цього Порядку, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

7. Педагогічні та науково-педагогічні працівники з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб, змісту власної викладацької діяльності та/або посадових обов'язків самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації (далі – суб'єкти підвищення кваліфікації).

8. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації закладу освіти на певний рік, що формується, затверджується і виконується відповідно до цього Порядку.

Педагогічні і науково-педагогічні працівники мають право на підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти на відповідний рік згідно з цим Порядком.

9. Суб'єктом підвищення кваліфікації може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організувати надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності та/або за місцем роботи педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію у різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

10. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її тему (напрямок, найменування), зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, вид, форму підвищення кваліфікації, місце (місця) надання освітньої послуги, очікувані результати навчання, вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної (позааудиторної) роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи.

Суб'єкт підвищення кваліфікації забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своєму веб-сайті (за наявності), офіційному веб-сайті МОН (установ, що належать до

сфери його управління), та/або на Національній освітній електронній платформі із зазначенням строків (графіка) виконання такої програми.

Порядок, критерії відбору та умови оприлюднення програм підвищення кваліфікації затверджуються МОН.

11. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох працівників. У такому випадку індивідуальна (індивідуальні) програма (програми) є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників може здійснюватися в закладах освіти, установах, організаціях та на підприємствах.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів освіти (крім закладів вищої і післядипломної освіти) може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника або в іншому закладі освіти. Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання та/або успішно пройшов сертифікацію в установленому законодавством порядку.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої і післядипломної освіти може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника, іншому закладі освіти або науковій установі. Керівником такого стажування призначається науково-педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах науково-педагогічних чи наукових працівників.

Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників у інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію (далі — супервізор).

Оплата праці супервізора в закладах освіти та наукових установах розраховується відповідно до ставок погодинної оплати праці за проведення навчальних занять з аспірантами, слухачами курсів, які займають посади, що потребують наявності освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста чи ступеня вищої освіти магістра, в обсязі не більше ніж 10 годин на тиждень з відповідними нарахуваннями на оплату праці. Конкретний обсяг оплачуваних годин встановлюється у договорі або закладом освіти (науковою установою), в якому проводиться стажування.

Оплата праці супервізора у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування педагогічних та/або науково-педагогічних працівників.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,3 кредиту ЄКТС.

12. Підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників шляхом їх участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо здійснюється відповідно до річного плану підвищення кваліфікації закладу освіти та не потребує визнання його педагогічною (вченою) радою.

Обсяг (тривалість) такого підвищення кваліфікації визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах (без урахування самостійної (позааудиторної) роботи) або в кредитах ЄКТС (з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи), але не більше ніж 30 годин або 1,5 кредиту ЄКТС на рік.

13. За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Перелік виданих документів про підвищення кваліфікації оприлюднюється на веб-сайті суб'єкта підвищення кваліфікації та/або на Національній освітній електронній платформі протягом 15 календарних днів після їх видачі та містить таку інформацію:

прізвище та ініціали (ініціал імені) педагогічного або науково-педагогічного працівника, який пройшов підвищення кваліфікації;

форму, вид, тему (напряму, найменування) підвищення кваліфікації та його обсяг (тривалість) в годинах або кредитах ЄКТС;

дату видачі та обліковий запис документа про підвищення кваліфікації.

У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб – підприємців);

тема (напряму, найменування), обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;

прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) особи, яка підвищила кваліфікацію;

опис досягнутих результатів навчання;

дата видачі та обліковий запис документа;

найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали (ініціал імені) особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації – нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію, ніж визначено цим пунктом, та потребують визнання педагогічною (вченою) радою закладу освіти згідно з цим Порядком.

Особливості підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів загальної середньої, дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

14. Педагогічні працівники закладів дошкільної, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Порядком не рідше одного разу на п'ять років відповідно до спеціальних законів.

Кожен педагогічний і науково-педагогічний працівник закладу загальної середньої та фахової передвищої освіти відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про загальну середню освіту”, “Про фахову передвищу освіту” зобов’язаний щороку підвищувати кваліфікацію з урахуванням особливостей, визначених цим Порядком.

Підвищення кваліфікації педагогічними працівниками дошкільних, позашкільних, професійних (професійно-технічних) закладів освіти не рідше одного разу на п’ять років, а також щороку — педагогічними та науково-педагогічними працівниками закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти є необхідною умовою проходження ними атестації у порядку, визначеному законодавством.

15. Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій);

формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;

психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;

створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;

використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

мовленнєва компетентність;

формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідними професіями (для працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти);

розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

У разі викладання декількох навчальних предметів (дисциплін) педагогічні та науково-педагогічні працівники самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжатестаційний період в межах загального обсягу (тривалості) підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

16. Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника закладу загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти не може бути менше ніж 150 годин на п’ять років.

Загальний обсяг підвищення кваліфікації педагогічного працівника дошкільного, позашкільного закладу освіти встановлюється його засновником (або уповноваженим ним органом), але не може бути менше ніж 120 годин на п’ять років.

Керівник, заступники керівника, керівник філії, відділення, циклової, методичної комісії закладу дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи.

17. Керівники закладів освіти (уповноважені ними особи) після затвердження в установленому порядку кошторису закладу освіти на відповідний рік невідкладно оприлюднюють загальний обсяг коштів, передбачений на підвищення кваліфікації працівників закладу освіти, які мають право на підвищення кваліфікації за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів, а також за рахунок інших коштів, передбачених у кошторисі закладу освіти на підвищення кваліфікації.

Протягом наступних 15 календарних днів з дня отримання зазначеної інформації кожен педагогічний та науково-педагогічний працівник, який має право на підвищення кваліфікації за рахунок зазначених коштів, подає керівникові відповідного закладу освіти (уповноваженій ним особі) пропозицію до плану підвищення кваліфікації на відповідний рік, яка містить інформацію про тему (напряму, найменування) відповідної програми (курсу, лекції, модуля тощо), форми, обсяг (тривалість), суб'єкта (суб'єктів) підвищення кваліфікації (із зазначенням інформації, визначеної цим Порядком), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

18. З метою формування плану підвищення кваліфікації певного закладу освіти на поточний рік пропозиції педагогічних та науково-педагогічних працівників розглядаються його педагогічною радою. За згодою педагогічного або науково-педагогічного працівника його пропозиція може бути уточнена або змінена, зокрема з урахуванням обсягу видатків, передбачених на підвищення кваліфікації. За результатами розгляду педагогічна рада закладу освіти затверджує план підвищення кваліфікації на відповідний рік в межах коштів, затверджених у кошторисі закладу освіти за всіма джерелами надходжень на підвищення кваліфікації на відповідний рік (за винятком коштів самостійного фінансування підвищення кваліфікації педагогічними та науково-педагогічними працівниками).

У разі невідповідності пропозиції педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо обсягу підвищення кваліфікації вимогам, визначеним абзацом другим пункту 16 цього Порядку, або відсутності інформації про суб'єкта (суб'єктів) підвищення кваліфікації, визначеної цим Порядком, така пропозиція не розглядається педагогічною радою.

19. План підвищення кваліфікації певного закладу освіти на відповідний рік включає: список педагогічних та /або науково-педагогічних працівників, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (у годинах або кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги чи про самостійне фінансування підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником. План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, що стосується підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному педагогічною радою.

За погодженням педагогічного або науково-педагогічного працівника, керівника відповідного закладу освіти (уповноваженої ним особи) і суб'єкта підвищення кваліфікації строки (графік) підвищення кваліфікації такого працівника протягом відповідного року можуть бути уточнені без внесення змін до плану підвищення кваліфікації.

20. На підставі плану підвищення кваліфікації керівник закладу освіти (уповноважена ним особа) забезпечує укладення між закладом освіти та суб'єктом

(суб'єктами) підвищення кваліфікації договору про надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації на відповідний рік.

Особливості підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої та післядипломної освіти

21. Педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної освіти підвищують свою кваліфікацію згідно з цим Порядком не рідше одного разу на п'ять років.

Педагогічні (вчені) ради закладів вищої та післядипломної освіти самостійно визначають організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи, з урахуванням вимог цього Порядку.

Результати підвищення кваліфікації враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників закладів вищої та післядипломної освіти, а також під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками таких закладів.

22. Педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів вищої та післядипломної освіти можуть підвищувати свою кваліфікацію згідно з цим Порядком у закладі освіти, в якому вони працюють.

Результати підвищення кваліфікації не потребують визнання вченою (педагогічною) радою.

23. Обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої і післядипломної освіти протягом п'яти років не може бути меншим ніж шість кредитів ЄКТС.

Керівник, заступник керівника закладу вищої, післядипломної освіти, керівник, заступник керівника факультету, інституту чи іншого структурного підрозділу, керівник кафедри, завідувач аспірантури, докторантури закладу вищої освіти, які вперше призначені на відповідну посаду, проходять підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи. Обсяги такого підвищення кваліфікації визначаються педагогічною (вченою) радою відповідного закладу освіти.

Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників

24. Результати підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження.

Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням педагогічної (вченої) ради відповідного закладу освіти.

Порядок визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних та/або науково-педагогічних працівників закладів освіти встановлюється педагогічними (вченими) радами відповідних закладів освіти.

25. Педагогічний або науково-педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до педагогічної (вченої) ради закладу освіти клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення

кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/або в електронному портфоліо педагогічного або науково-педагогічного працівника (у разі наявності). Форму звіту визначає відповідний заклад освіти.

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні педагогічної (вченої) ради закладу освіти. Вчена рада закладу вищої освіти може доручити розгляд таких питань педагогічним (вченим) радам структурних підрозділів.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада закладу освіти може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

Результатом підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників у суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, може бути присвоєння їм повних та/або часткових професійних та/або освітніх кваліфікацій у встановленому законодавством порядку.

26. Окремі види діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти, а також участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо), що провадилася поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти, можуть бути визнані як підвищення кваліфікації відповідно до цього Порядку.

Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти визначаються педагогічними (вченими) радами відповідних закладів освіти.

27. Участь педагогічних та науково-педагогічних працівників у програмах академічної мобільності на засадах, визначених Законами України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 66, ст. 2183), та іншими актами законодавства, визнається педагогічними (вченими) радами відповідних закладів як підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом участі педагогічного або науково-педагогічного працівника у програмі академічної мобільності зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік.

28. Наукове стажування науково-педагогічних працівників закладів вищої і післядипломної освіти, що здійснюється відповідно до статті 34 Закону України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, може бути визнане вченими радами відповідних закладів як підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Один тиждень наукового стажування науково-педагогічних працівників закладів вищої і післядипломної освіти зараховується як підвищення кваліфікації в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС.

29. Результати інформальної освіти (самоосвіти) педагогічних або науково-педагогічних працівників, які мають науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання, можуть бути визнані педагогічними (вченими) радами відповідних закладів як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

30. Здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань визнається як підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників.

Заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів за державним (регіональним) замовленням, можуть надавати направлення на навчання за державним (регіональним) замовленням педагогічним (науково-педагогічним) працівникам закладів освіти та науково-методичних установ за заочною або вечірньою формою здобуття освіти в межах вакантних місць відповідної спеціальності (спеціалізації) та курсу (року навчання) в разі відсутності на них здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб і мають право на переведення на місця державного (регіонального) замовлення відповідно до законодавства.

Обсяг підвищення кваліфікації шляхом здобуття наукового ступеня, рівня вищої освіти зараховується відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

31. Підвищення кваліфікації педагогічних або науково-педагогічних працівників шляхом їх участі у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо, яке здійснюється поза межами річного плану підвищення кваліфікації закладу освіти, потребує визнання педагогічною (вченою) радою закладу освіти згідно з цим Порядком.

Обсяг (тривалість) такого підвищення кваліфікації визначається відповідно до його фактичної тривалості в годинах (без урахування самостійної (позааудиторної) роботи) або в кредитах ЄКТС (з урахуванням самостійної (позааудиторної) роботи), але не більше 30 годин або 1,5 кредиту ЄКТС на рік.

Фінансування підвищення кваліфікації

32. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є кошти державного, місцевих бюджетів, кошти фізичних та/або юридичних осіб, інші власні надходження закладу освіти та/або його засновника, інші джерела, не заборонені законодавством.

У разі підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників за рахунок коштів державного або місцевого бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі закладу освіти на підвищення кваліфікації, укладення договору між керівником закладу освіти та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

33. За рахунок коштів, передбачених у кошторисах закладів освіти, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі, встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації:

педагогічних та науково-педагогічних працівників, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи;

педагогічних та науково-педагогічних працівників, які забезпечують надання загальної середньої освіти, працюючи за сумісництвом у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти.

34. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

педагогічними і науково-педагогічними працівниками закладів освіти, які працюють у таких закладах за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації закладу освіти;

іншими особами, які працюють у закладах освіти на посадах педагогічних або науково-педагогічних працівників за суміщенням або сумісництвом.

35. На час підвищення кваліфікації педагогічним або науково-педагогічним працівником відповідно до затвердженого плану з відривом від виробництва (освітнього процесу) в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічним або науково-педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

36. Факт підвищення кваліфікації педагогічного або науково-педагогічного працівника підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується керівником закладу освіти або уповноваженою ним особою та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 21 серпня 2019 р. № 800

ЗМІНИ,
що вносяться до Порядку та умов надання субвенції з
державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення
якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти
“Нова українська школа”

1. Підпункт 4 пункту 4 викласти в такій редакції:

“4) підвищення кваліфікації вчителів, які забезпечують здобуття учнями 5—11 (12) класів загальної середньої освіти (крім осіб, визначених в абзацах другому — сьомому підпункту 2 пункту 4 цих Порядку та умов).”.

2. Пункт 5¹ викласти в такій редакції:

“5¹. За рахунок субвенції за напрямом, визначеним підпунктом 4 пункту 4 цих Порядку та умов, здійснюються видатки на оплату послуг з підвищення кваліфікації осіб, визначених підпунктом 4 пункту 4 цих Порядку та умов, що були надані суб'єктами підвищення кваліфікації у порядку, визначеному законодавством.

Відбір державних і комунальних закладів вищої та післядипломної освіти для надання послуг з підвищення кваліфікації осіб, визначених підпунктом 4 пункту 4 цих Порядку та умов, здійснюється розпорядниками субвенції за місцевими бюджетами на конкурсних засадах”.
